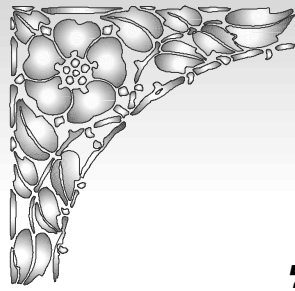
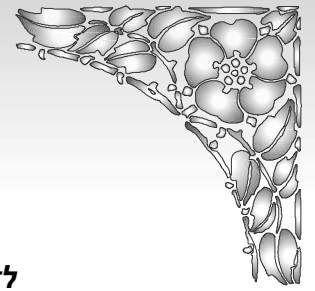

השבת

של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

אל תונו איש את אחיו ... (ויקרא כה, יד)

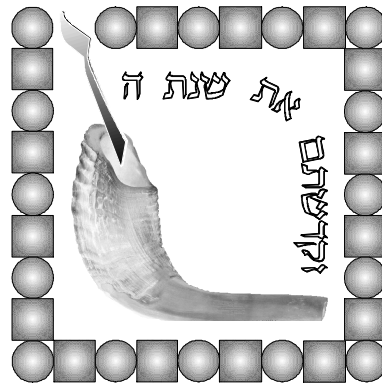
כלל ויסוד כל התורה כולה, הוא שצריכין לזוהר מאד לבלי להטעות את עצמו בזה העולם, כי העולם הזה מטעה את האדם לגמרי, וכמו שבכל הקניינים והמשא ומתן, צריכין להיות נזהר מאונאות והטעות, כמו כן בעיקר הקניין של האדם בעולם הזה, שהוא לקנות תורה ומצוות בבחינת **אמת קנה**, צריכין גם כן לזוהר מאונאה וטעות. כי כמה וכמה פגמים ופניות חס ושלוש יש בהתורה ומצוות של רב העולם, כי על ידי מעשיהם הפגומים, על ידי זה גם הטוב שלהם פגום הרבה, ואי אפשר להינצל בשלמות מהאונאה והטעות של זה העולם, כי אם על ידי התקרבות להצדיק האמתי. על כן צריכין לבקש ולחפש מאד את הצדיק האמת, ולשפוך לבו כמים נכח פני ה' שיזכה למצאו, כדי שיזכה על ידו לברר המדמה שלו, כדי שינצל על ידי זה מכל הטעויות והאונאות הבאים על ידי בלבול המדמה. ויש שמאמין בהצדיק האמת ומתחיל להתקרב, אבל אין התקרבותו בשלמות, עד שיזכה על ידי זה לברור המדמה בשלמות, זה בחינת אונאה פחות משתות, כי על ידי שהתחיל להתקרב באמת להצדיק האמת, על ידי זה יצא קצת מבחינת נגה (שהוא בחינת אונאה שתות), כי הצדיק מכריע אותו בכל פעם אל הטוב ואל הקדשה, ועל כן האונאה שלו היא בבחינת פחות משתות וניתן למחילה, כי זה הצדיק הוא בבחינת **ואיש חכם יכפרנה**.

להכיר בשבעים לשון. ולא עוד, אלא אדרבא משם ראייה לדברנו, כי הלוא אדרבא עיקר הנס היה מחמת שבגתן ותרש לא נזהרו שלא לדבר לפני מרדכי, כי סברו שמסתמא אינו מכיר בלשון טרסי, כי לא היו ישראל רגילין כל כך בלשונות העמים; ואם שאחר כך היה הנס אז מחמת שמרדכי היה מכיר בלשון טרסי, זה היה רק ברצון השם יתברך שתהיה הישועה לישראל על ידי סיבה זאת. וכן גם כן בדורות אחרונים, אם נמצא איזה פעמים שהיה ישועות ישראל על ידי צדיק אחד שהבין לשונותם כי כך עלה ברצונו יתברך, ומחידוש לא לפינן, והרבה רוח והצלח לפניו, ואם חס ושלוש ה' לא ישמור עיר וכו', ושוא תשועת אדם וכו', בפרט הבוטחים בלשונותם לשון מדברת גדולות, אשר אמרו ללשונו נגביר שפתינו אתנו וכו'. (לפי אוצר היראה - אמונה - אות ר"ח)

ולא געלתם לכולתם ... (ויקרא כו, מד)

כי רק זה נשאר לנו בגלותנו הארץ המר שרצונו וכספנו ותקוותנו ותוחלתנו חזקים עדיין לשוב אליו יתברך ולא רצו ולתורתו וכו' כי אף על פי שעובר עלינו מה שעובר בכלליות על כל ישראל ובפרטיות על כל אחד ואחד אשר כמעט אפס תקוה חס ושלוש כי צרות מצרות שונות מתחדשות בכל עת בגוף ונפש וממון וכמו שאמרו רבותינו ז"ל שאין יום שאין קללתו מרבה מחברו וכו' ואין לנו שום חיות כי אם התקוה והתוחלת והרצון החזק שהוא בחינת הארת הרצון כמו שכתוב ואמר אבד נצחי וכו'. זאת

אשיב אל לבי על כן אוחיל וכו', וזה בחינת השבעתי אתכם בנות ירושלים - שהם האמות העולם כמו שפרש רש"י שם - מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתחפץ, היינו שישראל אומרים לכל המונעים מן הקדשה שהם בחינת עכו"ם וסטרא אחרא: **מה תעירו ומה תעוררו את האהבה** שביני למקום, **עד שתחפץ** כי לא תועילו כלום בכל מיני הסתות ופתיים ומניעות וכו' שאתם מונעים אותנו מתורתו ועבודתו יתברך. כי אף על פי שנדמה לכם שפעלתם הרבה מאחר שבטלתם אותו מכמה קדשות בכלליות ובפרטיות כי החרתם בית מקדשנו והגליתנו מארצנו ועדיין אתם מרקדים ומשתררים עלינו חנים בכמה מיני מניעות והסתות ומבטלים ישראל

הרבה מתורה ותפילה וכו', אף על פי כן לא תועילו כלום כי מה תעירו ומה תעוררו את האהבה כי לא תוכלו לקלקל את האהבה שבינינו למקום, כמו שפירש רש"י שם עד שתחפץ בעוד שתחפץ, כי עוד החפץ והרצון והכסופין שלנו חזקים ותקיפים מאד מאד אליו יתברך. ומאחר שהרצון חזק, בוודאי לא תועילו כלל ברעש המניעות והבלבולים שלכם, כי הרצון עולה על הכל כמו שמבאר בדברינו כמה פעמים עצם מעלת הרצון, עד אין סוף (ועיין מזה בהלכות ערב - הלכה ג). וזה בחינת ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתם ולא געלתם לכולתם וכו' ואיתא בזוהר: לכולתם חסר לשון כלה וכו', עיין שם. וזה נוכל לפרש לענייננו כי כלה לשון רצון וכסופין, כמו שכתוב כלה שארי ולבבי וכו'. היינו שבעצם גלותנו בארץ אויבינו מבטיח ה' יתברך את ישראל ואומר: ואף גם זאת וכו' לא מאסתם ולא געלתם לכולתם, לכולתם דייקא, בשביל בחינת הכליון עיניים והתקוה והרצון והכסופין החזקים שיש להם לשוב אלי. (לקוטי הלכות - הלכות פדיון בכור - הלכה ה - אות כז)

אבל מי שאינו מתקרב אל הצדיק, רק עומד על המשקל שאינו חולק עליו, וגם אינו רוצה להתקרב, זה בחינת אונאה שתות, שהוא בחינת נגה שלפעמים נכלל בקדשה ולפעמים להפך, ועל כן הוא בסכנה גדולה, אם לא ישתדל להתקרב באמת, שלא יפול חס ושלוש לרע גמור. אבל על כל פנים כל זמן שהוא בבחינת אונאה שתות, שאינו מכריע לכאן ולכאן, אזי הוא בחינת קנה ומחזיר אונאה, היינו שכל התורה ומצוות ומעשים טובים שלו, שהם עיקר קניין האדם באמת כנ"ל, כל אלו הקניינים יתקיימו, רק שיצטרך להתחזיר האונאה, כי יצטרך תיקון וברור גדול לברר התורה ומצוות שלו מהאונאה והטעויות שלו. אבל זה שטעותו בבחינת יתר משתות, היינו שנפל כל כך עד שחולק לגמרי על הצדיק שזה בחינת יותר משתות, היינו שבחינת נגה נכלל בקליפה חס ושלוש, שם הוא בחינת ביטול מקח לגמרי. שכל הקניינים שלו בטלין ומבטלין לגמרי, ועליו נאמר כאשר בא כן ילך **ומאומה לא ישא בעמלו** (קהלת ה, יד). ויצטרך לסבול מה שיסבול בכמה גלגולים וכו', עד שהצדיק יחזר ויתקנו מחדש לגמרי (לקוטי הלכות - הלכות שלוחין ה', אותיות לט מ לפי אוצר היראה - צדיק, אות רכ)

ורדו בכם שנאיכם ... וכשלו איש באחיו ... (ויקרא כו, יז, יח)

בעניין אשר בדורות הקודמים קצת השתדלו בזה האפיקורסים הידועים ומפרסמים (ובדורותינו אלה פשתה המספחת גם בין הכשרים קצת) להביא ראיות מדברי רבותינו ז"ל שצריכין ישראל ללמד לשונות העכו"ם, וכל דבריהם המה מהבל יחד; כי היעלה על הדעת שכאשר נמצא אחד שצמחה ישועה על ידו על ידי שהיה מבין בלשונותם, שמחמת זה יהיה חובה על כל ישראל ללמד לשונותם, הלוא מצינו כמה אנשים שמביינים לשונותם ולא באת תשועה על ידם? בפרט בדורותינו אלה, שידוע כי אדרבא על פי רב הם הם היו בעוכרינו, ורב הצרות וגזרות על ישראל באו על ידם כידוע ומפרסם, ונתקיים בנו בעוונותינו הרבים מה שכתוב בתוכחת בְּחֻקֵי: **ורדו בכם שנאיכם**, וכמו שפרש רש"י: איני מעמיד שונאים עליכם אלא מכס ובכס, וכן מה שנאמר: **וכשלו איש באחיו** וכו', ואי אפשר להאריך בזה. ובדורות הראשונים דייקא, שלא היו רגילים ללמד לשונותם, ואף על פי כן היו כמה צדיקים שהושיעו את ישראל ישועות רבות ונפלאות. וכבר ידוע ומפרסם מה שהתווכח אחד מהם עם חכם אחד מכשרים שבישראל, ורצה להוכיח לו שהחיוב על ישראל ללמד לשונותם מהנס שהיה בימי מרדכי ואסתר, על ידי שהגיד לאסתר מה שקצף בתן ותרש וכו', ודרשו רבותינו ז"ל, שזה היה מחמת שמרדכי היה יודע בלשון טרסי וכו', והשיב לו החכם: אין מביאין ראייה ממרדכי, שהיה מהסנהדרין שהיו מְחַבְּיָן

(כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, ה)

סיפור

... ומיד בהליכתו מאדמו"ר ז"ל נכנס [מוהר"ן]

להבית-הכנסת הגדול הנ"ל שלא היה אז שם שום אדם והתחיל לקיים זאת [הנהגת ההתבודדות]. ואחר יום כיפור נסע לביתו, והתחיל לכסף מאד שיקיים זאת כראוי (כפי אשר נכסף לבבו לפרש היטב כל שיחתו לפני השם יתברך בפרטי פרטיות מכל מה שעובר עליו. ולקרא ולצלע להשם יתברך מעמק הלב על כל דבר ודבר בפרטיות ולקיים ממעמקים קראתיך ה') - עיין בלקוטי תנינא

לעילוי שמת מרת בלרה בת דיאמנטא, ת.נ.צ.ב.ה.

הם מרים מאד, מרים ממוות וממרים חיי בעליהם, אבל אמונה ובטחון אמתי הם מבטלים את המרירות וממשיכים חיי מנוחה וחיי שלווה תמיד.

העולם מלא צעקות וגניחות ואנחות גדולות ומרות בלי שיעור וכלם צועקים "ממון", וכל אחד ואחד צועק בקולות משונות, כאילו לו חסר יותר מכל העולם, עד שכמעט יוצאת נפשם מעמק מרירותם, ואין להם במה להחיות את עצמם. ועקיר החיות וההמתקה הוא הצדיק יסוד עולם הממתק בכל עת בכל דור מרירותא דעלמא, ובוודאי כל אחד כפי קרובו להצדיק וכפי אמונתו בו - כמו כן נמתק מרירותו יותר.

אם היו לוקחים בעל תאוות ממון שממונו חביב עליו וחס עליו יותר מגופו והיו מראין לפניו הניגון של הצדיק האמת, היה נתבטל אצלו כל תאוותו אל הממון.

על-ידי הרוח נבואה של הצדיק האמת זוכין לאמונת חידוש העולם. עיקר קיום העולם שלא יתמוגג ולא יחרב ולא יהיה תוהו ובוהו שהם כפירות ואמונות כזביות, זה תלוי רק ברוח נבואה ורוח הקודש של הצדיק האמת שעל-ידו נתברר המדמה וזוכין לאמונת חידוש העולם, כי הוא עיקר יסוד העולם וקיומו.

צריכים לחפש מאד ולהתפלל לה' יתברך הרבה מאד, שיזכה להתקרב להצדיק האמת שיש לו רוח נבואה, כדי שיתברר המדמה שלו כדי שיזכה לאמונה שלמה, ואז זוכין לאמונת חידוש העולם, להאמין שה' יתברך ברא את העולם יש מאין המוחלט שזה אי אפשר להשיג בשום שכל כי אם על-ידי אמונה לבד.

הדורש שלומו ומברכו בחיים טובים, חיים של אמת ואמונה ברורה טהורה וקדושה, חיים של שמחה אמיתית. בימך תיוושע יהודה וירושלים ועיר האלקים על תלה בנויה.

ישראל דב אודסר

(מרי ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

שיחות

... אהה! רבי ישראל הוא אמר 'לקוטי תפלות', מי יכול לשער מה שהוא הרגיש בכל דבור ודבור של ה'לקוטי תפלות'. הדמעות יצאו מעיניי כמו מים, והוא היה חי חיים כאלה, חיים טובים, חיים מתוקים כאלה, חיים של אמונה, של בטחון. הוא התבודד בכל יום בקולות כאלה, בלב כזה.. מי רואה! אנחנו לא יודעים כלל מה שנעשה בעולם, רק רבינו הקדוש גילה טיפה מן הים מה שיש בעולם, חיות כזה שיש לנו תורה כזו, מתיקות כזו, חיים כאלה. "אתה הראית לדעת כי ה' הוא האלקים, אין עוד מלבדו!" חדשות, חדשות, חיים חדשים.

איי, מה זה אמונה שרבינו הקדוש מגלה בעולם, יראת שמים כזה, אמת כזה, מסירות נפש כזה, לא רואים ולא יודעים כלל מהאור והטוב שיש לנו. רבינו הקדוש אמר: "אם לא היינו שומעים ויודעים שיש רבוננו של עולם כזה בעולם, אוי.. כולם לא היו רוצים להרוויח כסף והיו רוצים רק לעבד ה'", אנשים היו נותנים כל ימי חייהם, כל ימי חייו לשמע רק דבור אחד שיצא מפי רבי ישראל. כך וכך יהיה. אוי רק לראות תפילה כזו, קול כזה, געגועים כאלה, זה לא מהעולם הזה, זה ברסלב... (ההמשך יבוא)

(לקוטי עצות - אמת ואמונה, יט)

עצות

על-ידי אמונה מחדשים המוח, שהוא הנשמה, בשעת שינה, וזוכין לקבל על-ידי השינה שכל חדש ונשמה חדשה מאור הפנים.

(לקוטי תפילות א - תפילה לה')

תפילה

... ותזכני לישון בקדשה ובטהרה גדולה, ותצוה למלאכך הקדושים שניחו את נשמתך, שתכנס לשערי הקדשה בשעת שנתך, ותעלה ותכנס נשמתך ושכלי לתוך האמונה הקדושה בשעת שנתך, ואזכה לחדש את שכלי ונשמתך בתוך האמונה בשעת שינה. ויקים בנו מקרא שכתוב: **חדשים לבקרים רבה אמונתך**. ואזכה לקבל תמיד שכל חדש ונשמה חדשה מאור הפנים, על-ידי השינה בקדשה ובטהרה.

ותזכני לקרות קריאת שמע שעל המיטה בקדשה גדולה ונוראה ובמסירת נפש על קידוש ה' באמת, ואזכה להתוודות על כל חטאתי ועוונותי ופשעי קדם השינה, ולשוב בתשובה שלמה על כל מה שפגמתי באותו היום, ואזכה לקבל עלי באמת שלא אשוב עוד לאוולתי, ואזכה לקבל עלי קדם השינה תמיד ארבע מיתות בית-דין באמת ובלב שלם. ואתה תרחם עלי ותמחל ותסלח לי ותכפר לי על-כל מה שפגמתי נגדך, ותטהר את נפשי ורוחי ונשמתך, ותצוה ברחמיך לפתוח לנשמתך שערי הרחמים, שערי האמונה הקדושה, ותכנס נשמתך לתוך האמונה הקדושה בשעת שינה, עד שתעלה על-ידי האמונה לאור הפנים דקדשה, עד שאזכה לחדש את נשמתך ושכלי להמשיך עלי ולקבל בכל פעם שכל חדש ונשמה חדשה מאור פניך דרך האמונה הקדושה.

שבת שלום...

סימן כ"ה. והיה לו יסורים גדולים בעניין זה, כי בפני אנשים אי אפשר לעשות כן, וחדר מסגר בבית אביו גם כן לא היה לו. ואפילו אם מצא לפעמים איזה מקום מיוחד, היה לו יסורים ובלבולים כי באמצע נסתבב על פי רב שפתאום נכנס איזה איש, והיה לו בלבולים גדולים מזה ולא ידע מה לעשות, ונתיעץ בדעתו שהמקום המובחר לפניו לקיים זאת כראוי הוא רק מחוץ לעיר, כי שם יהיה ביכלתו למצא מקום פנוי ומצנע שאין הולכים שם בני אדם, ושם יהיה ביכלתו לפרש לפני השם יתברך את כל אשר עם לבבו, ולהתפלל ולצעק ככל חפצו ולא יהיה לו שום בלבול משום דבר.

אבל מחמת שנתיירא מאד שגם בזה יתפרסם הדבר, כי הלא אם יראוהו שהוא יוצא מחוץ לעיר יהיה תמיהה גדולה, כי הלא ידעו כל יושבי עירו שאין לו שום עסק מחוץ לעיר, והוא היה מבחרי בני הנעורים שבעיר, בתורה ובעשר ובחכמה וביחוס, ואיש כזה כשיראוהו שהוא יוצא מחוץ לעיר יתמהו וישאלו זה לזה ובוודאי יתפרסם הדבר. והתחיל לחשוב שנית ברעיונותיו מה לעשות, ונסכמה עצתו שהזמן המובחר לזה הוא הלילה. כי באישון לילה ואפלה בעת שבני אדם ישנים, אז יצא לשוה בשדה במקומו אשר יבחר לו שם ולא ידע מזה שום אדם. כי בביתו יסברו שהוא הולך לבית-המדרש דרכו מקודם. וכן עשה וקיים, ואף על פי כן נתוודע זאת אחר כך לקצת בני הנעורים אבל לא פרסמו זאת, כי הבינו שאין רצונו בזה. וגם כשהיה בברסלב אצל אדמו"ר ז"ל עשה כזאת כמה פעמים.

השתפלות הנפש

כל מה שיחסר לו בכל עת; הן פרנסה או בנים או כשיש לו חולה חס ושלים בביתו וצריך רפואה וכו', על כולם עיקר עצתו רק להתפלל לה' יתברך, ויאמין בה' יתברך שהוא טוב לכל, כמו שכתוב: **טוב ה' לכל**, היינו לכל הדברים; הן לרפואה, הן לפרנסה, הן לכל הדברים. כשמאמין כך, בוודאי יהיה עיקר השתדלותו בתר קדשא בריך הוא, ולא ירדוף אחר תחבולות רבות, כי רבם אינם מועילים כלום, ומעט דמעט המועילין אינו יודע מהם ואינו יכול למצואם; אבל לקרא להקדוש-ברוך-הוא זה טוב ומועיל לכל דבר שבעולם, וזה יכול למצא תמיד, כי הוא יתברך בנמצא תמיד.

(ספר אצ"י הנחל - חלק ב - מכתב יח)

מכתב

לכבוד בת עיני ולבי, שהשקיע את כל כוחו וכל נפשו לפרח ולשוט ולעופף בתוך מימי הדעת של הצדיק האמת הנושא אותנו כאשר ישא האומן את היונק, ומציל אותנו מכל החצים שהם הטעותים והמבוכות של כפירות ואמונות כזביות, ומגלה ומאיר עלינו האמונה הקדושה בשלמות בדעת גדול ונפלא ומגלה לנו השגות אלקות ועל-ידי זה באים גם הרחוקים מאד מאד ומתקרבים לה'.

גבולי ארץ ישראל יכולים להתפשט, וימתח ויתרחב ויתגדל הרבה מאד על-ידי הצדיק האמת. הצדיק האמת יש לו כוח להרחיב ולגדל גבולי ארץ ישראל שיהיו נמתחין ונתרחבים לאורך ולרחב הרבה מאד, בבחינת "הרחיבי מקום אהלך ויריעות משכנותיך יטו אל תחשכיי", "כי ימין ושמאל תפרוציי", "ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה", בחינת נחלה בלי מצרים וגבולים, כי בכל המקומות ממשלתו והכל שלנו, כי הצדיק מהפך כל מקומות החיצונים והרחוקים מאד אל הקדשה. הרבי הצדיק האמת מסתכל בכל עת בצער גדול בכל מקום שנפלנו לשם כדי להעלותנו משם ולתקננו.

הצדיק האמת, אור האורות החדש, צח הצחצחות, פותח שערים של השגות אלקות עד שמגלה אלקותו ומלכותו יתברך לכל ברואי עולם אפילו להרחוקים מאד מאד, שזה עיקר גדלתו של הקדוש ברוך הוא, וגם הרחוקים מאד מאד ואפילו העובדי כוכבים ומזלות ידעו שיש אלקים שליט ומושל.

הצדיק האמת הגדול במעלה מאד מאד יש לו כוח לרפאות חולים מדכאים כמונו היום בדורות הללו, וצריכים להכניע את עצמנו באסקופה הנדרסת ונרפסת לבקש בכל תמצית כוחו את הצדיק המנהיג האמת, ולנדוד שינה מעיני ומעפעפינו תנומה, לשוטט לבקש ולהרבות בתפילה ותחנונים שיזכה למצא את הצדיק האמת הזה שיכול לרפאותו ולהכניס בו השגות אלקות, כדי להציל את נפשו מני שחת.

כל מי שחש על נפשו צריך לצעק מאד שיזכה גם עתה למצא רבי ומנהיג אמתי שיוכל להכניס בו ידיעת אלקותו יתברך, שעל-ידי זה יתמלאו כל החסרונות ויתבטלו כל הצרות ויתקן הכל.

הצדיק האמת מחיה אותנו ומעורר אותנו לתשובה, ומגלה ומאיר לנו אלקותו יתברך גם בתקף התגברות החושך המר של עכשיו, כמו שאמר: "איך האב אויס גיפירט און וועל אויס פירן" [כבר גמרתי ואגמרו!].

העיקר שתחזק עצמך באמונת ההשגחה ובטחון בה' יתברך בכל העניינים, ולהסתכל תמיד על ההרחבות והטובות שעושה ה' עמכם בכל יום ובכל שעה, ולהרחיק מגבולך העצבות והדאגות בכל מיני הרחקות לבלי להסתכל על החסרונות, כי חסרונות ומרירות עוברים על כל בני העולם ואינם יודעים במה להחיות עצמם וחייהם אינם חיים כלל, כי העשירות והתאוות של זה העולם